

חוק שיקים ללא כיסוי (תיקון מס' 2), התשנ"ב-1992*

1. תיקון סעיף 1 לחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק העיקרי) –
(1) במקום הגדרת "בנק" יבוא:
"בנק" – תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981², המקבל פקדונות כספיים כחשבונות עובר ושב על מנת לשלם מהם בשיק לפי דרישה";
- (2) בהגדרת "שיק שסורב", במקום הסיפה החל במלים "אף אם" יבוא "ואין נפקא מינה אם היתה סיבה נוספת לסירוב או אם ניתנה הוראת ביטול";
- (3) אחרי הגדרת "בעל חשבון" יבוא:
"מיופה כוח" – מי שבעל החשבון ייפה את כוחו למשוך שיקים על החשבון והוא אינו בעל החשבון;
"מורשה חתימה" – מיופה כוח בחשבון של תאגיד;
"פתיחת חשבון" – לרבות רישום בחשבון של מיופה כוח או של מורשה חתימה, לענין משיכת שיקים מהחשבון."
2. בסעיף 2 לחוק העיקרי –
(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
"א) חשבון יהיה מוגבל (להלן – חשבון מוגבל) ובעליו יהיה מוגבל (להלן – לקוח מוגבל) אם סורבו במשך שנים עשר חדשים עשרה שיקים או יותר שנמשכו על החשבון, ובלבד שעברו לפחות חמישה עשר ימים בין הסירוב הראשון לסירוב האחרון.
(א1) סורבו שיקים בחשבון במספר שנקבע בתקנות, ישלח הבנק התראה לכל אחד מבעלי החשבון, ממיופי הכוח או ממורשי החתימה, הכל כפי שנקבע בתקנות."
(2) סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) – יימחקו.
3. אחרי סעיף 2 לחוק העיקרי יבוא:
"חשבון מעוקל
א2. סירב הבנק לפרוע שיק מחמת עיקול שהוטל על החשבון, לא ייחשב השיק כמסורב אם הוצג תוך ששים ימים מהיום שבו קיבל הבנק את הודעת העיקול."
4. במקום סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:
"לקוח מוגבל חמור
3. (א) מי שהתקיים בו אחת מאלה הוא לקוח מוגבל בנסיבות מחמירות (להלן – לקוח מוגבל חמור):
(1) לקוח מוגבל שחשבון נוסף שלו הוגבל;
(2) מי שהיה לקוח מוגבל וחשבונו הוגבל שנית תוך שלוש שנים מיום שנסתתימה התקופה שבה היה לקוח מוגבל.
- * נחקל בכנסת ביום י"ד באדר א' התשנ"ב (18 בפברואר 1992): הצעת החוק דברי הסבר מורסמו בהצעות חוק 2060, מיום י"ב בתמוז התשנ"א (24 ביוני 1991), בעמ' 239.
¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 136.
² ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

(ב) מי שהוא לקוח מוגבל חמור, יוגבלו כל חשבונותיו, וכן החשבונות המשותפים לו ולאחרים והחשבונות שבהם הוא מיופה כוח, למעט החשבונות שבהם הוא מורשה חתימה.

(ג) שותפיו לחשבון של לקוח מוגבל חמור ובעלי החשבון שבו הוא מיופה כוח כאמור בסעיף קטן (ב), יוגבלו רק במשיכת שיקים מהחשבון, אך הם יהיו רשאים לפתוח חשבון אחר.

(ד) הוגבל חשבון בגלל היותו של לקוח מוגבל חמור מיופה כוח כאותו חשבון, והודיע בעל החשבון על ביטול יפוי הכוח של הלקוח האמור, תבוטל להגבלת החשבון.

הוספת סעיפים
א3 ו־3ב

5. אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

א3. (א) הבנק יודיע בכתב על חשבון מוגבל או על לקוח מוגבל לכל אחד מאלה: למפקח, לבעל החשבון, למיופה הכוח ולמורשה החתימה.

"הודעה על
הגבלה

(ב) המפקח יודיע על לקוח מוגבל חמור לבעל החשבון, למיופה הכוח ולמורשה החתימה.

(ג) המפקח יודיע לכל הבנקים על חשבון מוגבל, על לקוח מוגבל או על לקוח מוגבל חמור.

ב3. (א) תקופת ההגבלה של חשבון מוגבל או של לקוח מוגבל היא שנה אחת.

תקופת ההגבלה
ותחילתה

(ב) תקופת ההגבלה של לקוח מוגבל חמור ושל חשבונותיו, כאמור בסעיף 3, היא שנתיים.

(ג) תחילת ההגבלה ביום שצוין בהודעה של הבנק או של המפקח, לפי הענין, שיהיה לפחות חמישה עשר שנים מיום שההודעה נשלחה ללקוח.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), בנק שהודיע על הגבלה ובנק שקיבל הודעה על הגבלה, לא יפתח חשבון למי שלגביו נמסרה ההודעה מיום שהודיע או מיום שקיבל את ההודעה, לפי הענין.

6. בסעיף 4(ג) לחוק העיקרי, במקום "מי שהוגבל בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 3" יבוא "לקוח מוגבל חמור".

7. במקום סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 7

7. שיק שהוצג לפרעון ולא נפרע מחמת זוראת סעיף 5(א), וכן שיק שסורב, יסמנו הבנק הנמשך, לפי העניין.

"סימן שיק

8. במקום סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 10

10. (א) לקוח מוגבל או לקוח מוגבל חמור, רשאים לבקש מבית משפט השלום שיבטל הבאת שיק במנין השיקים שסורבו בהתקיים אחת מאלה:

"ערעור

(1) הבנק סירב לפרוע את השיק מחמת טעות;

(2) הבנק סירב לפרוע את השיק מחמת עיקול שהוטל על החשבון

והתקיימו שנים אלה: השיק נמשך לפני שהבנק קיבל את הודעת

העיקול ולא ניתן היה לפרעו במשך ששים הימים האמורים בסעיף
א2:

(3) ללקוח היה יסוד סביר להניח שהיתה חובה על הבנק לפרוע
את השיק, אם בשל כך שהיתה יתרה מספקת בחשבון, או שהבנק
היה חייב לפרעו מכוח הסכם אחר.

(ב) לא יהוו עילה לערעור או לביטול הבאת שיק במנין השיקים
שסורבו –

(1) פגם שנפל בהתראה:

(2) אי קבלת התראה, ובלבד שהבנק שלח התראה.”

9. אחרי סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:

היספת סעיף 10א

”סעד זמני”

10א. (א) בית המשפט רשאי, לבקשת מי שהגיש ערעור, לתת צו שימנע
את תחילת ההגבלה; משניתן הצו יחולו הוראות אלה:

(1) המבקש לא יהיה רשאי לפתוח חשבון ובנק לא יפתח לו חשבון
בתקופה שהצו עומד בתקפו:

(2) התקופה שבה הצו עמד בתקפו לא תובא בחשבון תקופות
ההגבלה שנקבעו בסעיף 3ב:

(ב) שיקים שסורבו בתקופה שבה עמד הצו בתקפו, ייכללו במנין
השיקים לענין סעיף 10.

(ג) הוגש ערעור על החלטת בית משפט השלום שניתנה על פי סעיפים
10 או 10א, רשאי בית משפט שלערעור, אם ראה זאת לנכון, לקבוע כי הוראת
פסקה (1) לסעיף קטן (א) לא תחול, או כי על אף האמור בפסקה (2) לסעיף
קטן (א), תובא התקופה שבה עמד הצו בתקפו, כולה או מקצתה, בחשבון
תקופת ההגבלה.”

10. בסעיף 11 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 11

(1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(א) לא ירשום בנק מיופה כוח או מורשה חתימה בחשבון בלי לרשום את פרטי
הזיהוי שלהם, כפי שקבע השר בתקנות.”

(2) במקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:

”(ב) ראה המפקח שבנק לא רשם את פרטי הזיהוי של בעל חשבון, של מיופה כוח
או של מורשה חתימה, מחמת שסירבו למוסרם או מחמת שלא מסרו אותם, רשאי הוא
להורות לבנק שלא לספק טפסי שיקים לאותו חשבון.”

11. בסעיף 11א לחוק העיקרי, במקום ”השר בתקנות” יבוא ”המפקח בכללים”.

תיקון סעיף 11א

12. בסעיף 11ב(ג) לחוק העיקרי, המלים ”שקבע השר בתקנות” – יימחקו.

תיקון סעיף 11ב

13. בסעיף 12 לחוק העיקרי, אחרי ”המושך” יבוא ”או של בעל החשבון”.

תיקון סעיף 12

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "פרסום":

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) בנק ישראל רשאי לפרסם את שמות הלקוחות המוגבלים החמורים, בציון פרטי הזיהוי כפי שנקבעו בתקנות ואת תאריך סיום ההגבלה, בהתקיים אחת מאלה:

(1) עברו ששים ימים מיום משלוח ההודעה לפי סעיף 3א(כ) ובתקופה זו לא הודיע בעל החשבון לבנק ישראל בדואר רשום על הגשת ערעור בצירוף העתק ממנו:

(2) הערעור כוטל, נמחק או נדחה."

הוספת סעיף 14א

15. אחרי סעיף 14 לחוק העיקרי יבוא:

14א. (א) היה הפרסום כאמור בסעיף 14(ב) מוטעה, יפרסם בנק ישראל תיקון טעות באופן שבו נעשה הפרסום.

(ב) נתבע בנק בשל פרסום מוטעה, יודיע על כך ליועץ המשפטי לממשלה.

(ג) חוייב בנק לפצות את מי ששמו פורסם בשל פרסום מוטעה שנעשה בתום לב, ישפה אותו אוצר המדינה: שיפוי לפי סעיף זה יהיה בשיעור של שמונים אחוזים מהסכום שבו חוייב הבנק.

(ד) חוייב בנק בפיצוי על פי הסדר על דרך של פשרה, בוררות או הסדר אחר, לא יהיה זכאי לשיפוי על פי סעיף קטן (ג), אלא אם כן קיבל את הסכמת היועץ המשפטי לממשלה להסדר האמור."

תיקון סעיף 16

16. בסעיף 16 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) המושך שיק מחשבון מוגבל בתקופה שהוא לקוח מוגבל או לקוח מוגבל חמור, דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, התשל"ז-1977³, או פי ארבעה מסכום השיק, לפי הסכום הגדול יותר."

תיקון סעיף 17

17. בסעיף 17 לחוק העיקרי, אחרי "בנק ישראל" יבוא "רשות הדואר".

תיקון סעיף 19

18. בסעיף 19 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (ג), במקום "כמי שהוגבל בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 3" יבוא "כלקוח מוגבל חמור";

(2) סעיף קטן (ד) - בטל.

הוספת סעיף 19א

19. אחרי סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא:

19א. בית המשפט ימציא לבנק ישראל הודעה -

(1) על כל עונש שהטיל לפי סעיף 19 או סעיף 436 לחוק העונשין, התשל"ז-1977:

(2) על החלטות שניתנו בערעורים לפי סעיף 10."

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

20. בסעיף 20 לחוק העיקרי - תיקון סעיף 20
- (1) המלה "שסורב" בסעיף קטן (א)(1) - תימחק;
- (2) פסקאות (2) ו-(3) יסומנו (3) ו-(4), ואחרי פסקה (1) יבוא:
- "(2) פרטים אישיים של בעל החשבון לפי סעיפים 111 ו-111ב."
21. אחרי סעיף 20 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 20א
- 20א. (א) הוראות חוק זה יחולו על בנק הדואר כמשמעותו בחוק בנק הדואר, התשי"א-1951⁴; לענין חוק זה, הוראת תשלום של בנק הדואר תיחשב כשיק.
- (ב) לצורך ביצוע חוק זה יהיו נתונות למפקח הסמכויות הנתונות לו בסעיף 5(א) לפקודת הבנקאות, 1941⁵, גם לגבי בנק הדואר.
- (ג) הפעיל המפקח סמכויותיו לפי חוק זה לגבי בנק הדואר, יודיע על כך למנהל בנק הדואר."
22. בסעיף 21 לחוק העיקרי, במקום פסקאות (3) ו-(4) יבוא: תיקון סעיף 21
- "(3) פרטי הודעות לפי סעיף 3א, דרכי קביעת המועד לתחילת ההגבלה ודרכי המצאת ההודעות;
- (4) את התנאים למשלוח התראות למושך שיקים שסורבו, מספרן, פרטיהן והמועדים והדרכים לשליחתן:"
23. בסעיף 2(א) (2) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981⁶, המלים "שניתן לשלם ממנו לפי דרישה בשיק" - יימחקו. תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח)
24. אחרי סעיף 435 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, יבוא: תיקון חוק העונשין
436. בעבירה לפי סימן זה שכרוכים בה שיקים, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש אחר, להגביל את הנאשם במשיכת שיקים ולהשתמש בשאר הסמכויות שבסעיף 19 לחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981."
25. תחילתו של חוק זה ביום ל' בסיון התשנ"ב (1 ביולי 1992); ואולם - תחילתו של החוק תהיה תחילתו של החוק (א) (1) תחילתו של החוק לפי חוק זה בענין מיופה כוח ובענין מורשה חתימה, תהא שנה מיום תחילתו של חוק זה;
- (ב) על אף האמור בפסקה (א), הוראת סעיף 11 (א) לחוק העיקרי כנוסחה בסעיף 10 לחוק זה, תהא ביום תחילתו של חוק זה.
- (2) תחילתם של סעיפים 2א ו-10(א)(2) לחוק העיקרי כנוסחתם בסעיפים 3 ו-8 לחוק זה, תהא שנה מיום תחילתו של חוק זה.
26. (א) סורבו עשרה שיקים או יותר במשך תקופה של שנים עשר חדשים, שתחילתה ביום פרסומו של חוק זה, יחולו הוראות חוק זה גם אם חלק מהשיקים סורב בתקופה שבין יום פרסום החוק לבין יום תחילתו. הוראת מעבר

⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 219.

⁵ ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' 69.

⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

(ב) מי שהיה בעל חשבון עד יום ח' באדר א' התשמ"א (12 במרס 1981), וכן מי שהיה למיפנה כוח או למורשה חתימה בחשבון עד יום תחילתו של חוק זה, ימסור לבנק, תוך תקופה שקבע המפקח, את פרטי הזיהוי שנקבעו לפי סעיף 11(א) לחוק העיקרי וסעיף 11(א1) לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה.

דן מרידור שר המשפטים	יצחק שמיר ראש הממשלה	חיים הרצוג נשיא המדינה
דב שילנסקי יושב ראש הכנסת		

חוק לעידוד המגזר העסקי (קליטת עובדים) (הוראת שעה) (תיקון), התשנ"ב-1992*

1. בסעיף 3(ב) לחוק לעידוד המגזר העסקי (קליטת עובדים) (הוראת שעה), התשנ"א-1991,¹ במקום "או לעובד" יבוא "בשל העובד".

משה נסים שר התעשייה והמסחר	יצחק שמיר ראש הממשלה	חיים הרצוג נשיא המדינה
דב שילנסקי יושב ראש הכנסת		

* נתקבל בכנסת ביום י"ג באדר א' התשנ"ב (17 בפברואר 1992): הצעת החוק דברי הסבר מורסמו בהצעות חוק 2108, מיום א' באדר א' התשנ"ב (5 בפברואר 1992), עמ' 189.
1 ס"ח התשנ"א, עמ' 201.

חוק לימוד חובה (תיקון מס' 19), התשנ"ב-1992*

1. בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949,¹ אחרי סעיף 3ב יבוא:
ג3. מוסד חינוך לא ינקוט אמצעי ענישה נגד תלמיד בשל מעשה או מחדל של הוריו.

זבולון המר שר החינוך והתרבות	יצחק שמיר ראש הממשלה	חיים הרצוג נשיא המדינה
דב שילנסקי יושב ראש הכנסת		

* נתקבל בכנסת ביום ז' באדר א' התשנ"ב (11 בפברואר 1992): הצעת החוק דברי הסבר מורסמו בהצעות חוק 2086, מיום ו' בכסלו התשנ"ב (13 בנובמבר 1991), בעמ' 61.
1 ס"ח התש"ט, עמ' 287; התשנ"א, עמ' 156.